

[Undervisningsministeren]

motorlære, sikkerhed ved brug af værktøj og i tilfælde af brand, kørselssikkerhed i bjerge, i sne og i fremmede lande, hvad der skal kontrolleres daglig, ugentlig osv. på en ældre bus, hvilke reservedele der skal medbringes, hvordan sygdomme forebygges på en sådan tur, spørgsmål om hygiejne, kost og medicin, forsikringer, forbindelsen til skolen og til familien, rejserute osv.

Undervisningen omfatter som minimum 7 timer dagligt (kl. 8.00–12.00 og 14.00–17.00) i fem dage om ugen eller i alt på 8 uger mindst 280 timer, hvoraf mellem 30 og 60 er anvendt til busreparationer.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvor mange timer eleverne på højskolen og efterskolerne anvender pr. uge til praktisk arbejde, skal jeg bemærke, at man normalt kan regne med, at der på *Den rejsende Højskole* anvendes 1 dag pr. måned til landbrugsarbejde og 1 dag hveranden måned til vedligeholdelsesarbejde. Endvidere anvendes ca. en time daglig til rengøring, opvask og/eller madlavning, men det er uden for undervisningen.

For *efterskolernes* vedkommende skal jeg gøre opmærksom på, at der er tale om syv skoler, der hver er en selvstændig, privat, selvejende institution med egen skolekreds og bestyrelse, og der er ikke tale om en fælles undervisningsplan.

Følgende kan dog oplyses som nogenlunde dækkende alle de nævnte efterskoler. Undervisningen har i en årrække bygget på en struktur, hvor ca. halvdelen af skoledagen går med teoretisk undervisning og ca. halvdelen med undervisning i praktiske arbejdsområder. Undervisningen er organiseret således, at den enkelte elev i løbet af et år vælger i alt 4 erhvervsgrupper – à 50 dage – af 6–8 tilbudte erhvervsgrupper. Eleven befinder sig således i ca. 50 dage i én erhvervsgruppe og skifter så til en ny. Der lægges vægt på at give eleven en grundlæggende indføring i arbejde og i brede erhvervsområder, samtidig med at den praktiske undervisning integreres med den teoretiske undervisning i samme periode, således i de mere traditionelle skolefag. Som eksempler på erhvervsgrupper kan nævnes: »kontoristerne«, »landmændene«, »trykkerne«, »automekanikerne«, »kunstnerne«, »journalisterne«.

Ved godkendelse af skolernes kursus har undervisningsministeriet præciseret, at alene

den del af det praktiske arbejde, der kan beskrives som undervisning, og som indgår i et fremadskridende undervisningsforløb integreret i skolens mere teoretisk prægede undervisning, kan henregnes til undervisningstimer, for hvilke der udbetales lærerløn. Undervisningsministeriet forudsætter, at de mere rutineprægede daglige, praktiske gøremål og andet rutinemæssigt arbejde holdes uden for undervisningstiden, og at f. eks. værkstedsfunktioner, der afstedkommer, og hvis væsentligste sigte er, egentlig produktion, ikke henregnes til undervisningstiden. Undervisningsministeriet forudsætter, at undervisningen i praktiske arbejdsområder ikke overstiger 20 ugentlige timer og begrænser sig til under halvdelen af det samlede undervisningstimalt for den enkelte elev. Undervisningsministeriet forudsætter endelig, at såvel den teoretiske som den praktiske undervisning fordeles jævnt kursustiden igennem.

På det stillede spørgsmål må jeg altså med hensyn til efterskolerne svare, at maksimalt halvdelen af undervisningstiden, dog ikke over 20 ugentlige timer, anvendes til undervisning i praktiske arbejdsområder.

Herudover kan der for den enkelte elev daglig være tale om 1–2 timers praktisk arbejde, der ikke er omfattet af undervisningstiden. Det er således rutinemæssigt og hører til daglige gøremål – når det først er lært – at gøre rent, holde orden, vedligeholde og reparere, lave mad og passe eventuelle dyr og jord.

I begrundelsen for spørgsmålet er der udtalet frygt for, at det arbejde, der udføres af personer med tilknytning til Tvindskolerne (mølle-byggerhold, elever i og uden for undervisningstiden) er taget fra lokale håndværkere. Hertil kan siges, dels at initiativet til dette arbejde alene er taget af Tvindskolerne, dels at det er uløseligt forbundet med Tvindskolernes undervisningsvirksomhed. Man kan således konstatere, at arbejdet ikke ville være blevet udført, hvis ikke det udførtes dels af deltagere i ikke-godkendte kurser eller arbejdslejre, dels af skolernes elever.

Der er endvidere udtalet frygt for, at eleverne anvender så megen tid på praktisk arbejde, at der ikke kan blive tid til teoretisk undervisning. Som det fremgår af oplysningerne ovenfor, er denne frygt ubegrundet.

Til *indenrigsministeren* (23/4 79) af: